

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Sotsiaalkaitseminister ning tervise- ja tööminister
määrus
algtekst-tervikekst
20.12.2021
Hetkel kehtiv
RT I, 17.12.2021, 7

Avatud taotlusvooru „Taastava õiguse arendamine Eestis II” toetuse andmise tingimused ja kord

Vastu võetud 14.12.2021 nr 47

Määrus kehtestatakse [välissuhtlemisseaduse](#) § 8 lõike 4 ja Vabariigi Valitsuse 5. juuli 2018. a määruse nr 55 „Aastatel 2014–2021 Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismist ja Norra finantsmehhanismist vahendite taotlemise ja kasutamise tingimused ja kord” § 7 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna perioodi 2014–2021 finantsmehhanismide programmist „Kohalik areng ja vaesuse vähendamine” (edaspidi *programm*) rahastatava meetme „Laste ja noorte heaolu suurendamine” raames korraldatava avatud taotlusvooru „Taastava õiguse arendamine Eestis II” toetuse andmise tingimused ja kord (edaspidi *taotlusvoor*).

§ 2. Terminid

Käesolevas määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) sihttase – väljundi- või tulemusnäitaja lõppväärtus, mis saavutatakse abikõlblikkuse perioodi lõpuks;
- 2) sotsiaalpartner – ametiühingute või tööandjate esindusorganisatsioon;
- 3) taastav õigus – lähenemine õigusrikkumistele ja konfliktidele viisil, mis võimaldab konflikti tõttu tekkinud kahju heastada. See põhineb lahendusprotsessidel, milles osalevad aktiivselt kõik mõjutatud osapooled ning mille eesmärk on tervendada kõiki osapooli ja luua turvaline kogukond;
- 4) teavituskampaania – tegevused ja erinevas formaadis infomaterjalid, mille eesmärk on suurendada spetsialistide, konkreetsete sihtrühmade või üldsuse teadlikkust taastavast õigusest;
- 5) toetus – toetuse taotluses (edaspidi *taotlus*) kirjeldatud tegevuste elluviimiseks ja tulemuste saavutamiseks mõeldud sihtotstarbeline kaasrahastus, mis moodustub 85% ulatuses Norra finantsmehhanismi vahenditest ja 15% ulatuses Eesti riigi programmitasandi kaasfinantseeringust;
- 6) toetuse saaja – taotleja, kelle taotlus on saanud rahuldamise otsuse ning kes viib ellu määruse alusel toetatavat projekti;
- 7) tulemus – projekti raames välja töötatud väljundite lühiajaline ja keskmine mõju lõppkasusaajatele;
- 8) valitsusväline organisatsioon – juriidilise isikuna moodustatud mitteäriilise eesmärgiga vabatahtlik mittetulundusühing või sihtasutus, mis on sõltumatu kohalikust omavalitsusest ja keskvalitsusest, avaliku sektori asutustest, poliitilistest parteidest ja äriühingutest. Religioosseid institutsioone ja poliitilisi parteisid ei käsitata valitsusväliste organisatsioonidena;
- 9) väljund – projekti raames loodud toode või osutatud teenus. Väljundi saab otseselt seostada elluviidud tegevuse ja selleks tehtud kulutustega. Väljundi saavutamine on toetuse saaja otsese kontrolli all.

§ 3. Rakendusüksus ja programmioperaator

(1) Programmi „Kohalik areng ja vaesuse vähendamine” programmioperaatori ülesandeid täidab Sotsiaalministeerium (edaspidi *programmioperaator*).

(2) Programmi „Kohalik areng ja vaesuse vähendamine” rakendusüksuse ülesandeid täidab Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *rakendusüksus*).

§ 4. Otsuste ja toimingute vaidlustamine

Programmioperaatori või rakendusüksuse otsust või toimingut on võimalik vaidlustada haldusmenetluse seaduse §-s 73 või halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

2. peatükk

Programmi eesmärgid ja sihttasemed

§ 5. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on laiendada taastaval õigusel põhinevate lähenemisviiside ja meetodite kasutamist lastele ja noortele mõeldud asutustes, sotsiaal-, lastekaitse- ja noorsootöös, politseis, prokuratuuris, kohtutes, kriminaalhoolduses ja kinnistes asutustes, sealhulgas vanglas, ning ühiskonnas laiemalt. Taotlusvooru lisaeesmärk on koostööprojektide kaudu toetada kogukondlike koostöömudelite teket, mille raames rakendatakse juhtumipõhiselt taastava õiguse meetodeid.

(2) Toetust antakse projektile, mis panustab vähemalt ühte väljundisse, milleks on:

- 1) taastava õiguse teemaline teavituskampaania;
- 2) uus taastava õiguse algatus kriminaaljustiitsüsteemis, koolis või kogukonnas;
- 3) koolitajate koolitamine taastava õiguse alal.

(3) Toetuse andmine kannab endas eesmärki, et vastavalt laste enesekohase hälbiva käitumise uuringu (ISR-4) andmetele väheneks aastaks 2023 elu jooksul õigusrikkumisi toime pannud alaealiste osakaal 18%-lt 16%-le.

3. peatükk

Toetatavad tegevused, abikõlblikud kulud ja toetuse osakaal

§ 6. Toetatavad tegevused ja nende jätkusuutlikkuse nõuded

Taotlusvooru raames toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) uute taastaval õigusel põhinevate meetodite katsetamine töös alaealiste ja noorte õigusrikkujatega;
- 2) taastaval õigusel põhinevate lähenemisviiside ja meetodite katsetamine erinevates keskkondades, sealhulgas lastele ja noortele mõeldud asutustes, sotsiaal-, lastekaitse- ja noorsootöös, politseis, prokuratuuris, kohtus, kriminaalhoolduses ja kinnises asutuses, sealhulgas vanglas;
- 3) teadlikkuse suurendamise tegevused, sealhulgas infopäevad, infomaterjalid, trükised, video- ja helisalvestised;
- 4) kogukonda kaasavad tegevused taastavast õigusest teadlikkuse, teadmiste ja oskuste parandamisel;
- 5) koolitustegevused, sealhulgas koolitused, seminarid, töötoad, kogemuste vahetamine ja koolitajate koolitused;
- 6) katseprojektide elluviimine eesmärgiga luua taastaval õigusel põhinev kogukond, sealhulgas taastav kool, töökoht, linn;
- 7) õppematerjalide, juhendite, juhiste ja muu sellise valmistamine, koostamine, kujundamine ja trükkimine;
- 8) muud toetatavad tegevused, mis aitavad laiendada taastava õiguse kasutamist.

§ 7. Abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses nimetatud ajavahemik, millal algab ja lõpeb projekti tegevus ning tekib projekti abikõlblik kulu. Projekti tegevused ja kulud muutuvad abikõlblikuks alates taotluse rahuldamise otsuse jõustumisest.

(2) Projekti kestus on maksimaalselt 22 kuud ning kõik projekti tegevused peavad olema lõpetatud ja kulud tekkinud taotluse rahuldamise otsuses näidatud ajaks, kuid hiljemalt 30.04.2024.

(3) Projekti tegevused peavad algama hiljemalt ühe kuu jooksul taotluse rahuldamise otsuse kuupäevast arvates.

§ 8. Toetuse osakaal

(1) Toetuse maksimaalne osakaal abikõlblikest kuludest on:

- 1) 100%, kui toetuse saaja on riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus;
- 2) 90%, kui toetuse saaja on valitsusväline organisatsioon;
- 3) 85%, kui toetuse saaja on punktides 1 ja 2 nimetatata isik.

(2) Omafinantseeringu minimaalne osakaal abikõlblikest kuludest on:

- 1) 10%, kui toetuse saaja on valitsusväline organisatsioon;
- 2) 15%, kui toetuse saaja vastab lõike 1 punktis 3 sätestatule.

(3) Valitsusvälise organisatsiooni või riikliku sotsiaalpartneri projekti puhul on lubatud omafinantseeringuna kajastada vabatahtlikku tööd mitterahalise panusena kuni 50% ulatuses projekti omafinantseeringust.

(4) Lõikes 3 sätestatud juhul peavad vabatahtliku töö ühikuhinnad vastama Eestis sellise töö eest tavaliselt makstavale töötasule, sealhulgas nõutud riiklikele tööjõumaksetele. Hinnad võivad sõltuvalt piirkonnast, kus tööd tehakse, ja vabatahtliku töö liigist erineda ning seda võidakse programmi rakendamise ajal korrigeerida, et võtta arvesse töötasudes toimunud muutusi.

§ 9. Kulude abikõlblikkuse üldpõhimõtted

- (1) Kulu on abikõlblik, kui see vastab järgmistele tingimustele:
- 1) kulu on tekkinud taotluse rahuldamise otsuses sätestatud projekti abikõlblikkuse perioodil;
 - 2) kulu on seotud projekti eesmärgi, tulemuste ja eelarvega;
 - 3) kulu on proportsionaalne ja vajalik projekti rakendamiseks;
 - 4) kulu kasutatakse üksnes projekti eesmärgi ja selle oodatud tulemuste saavutamiseks viisil, mis on kooskõlas säästlikkuse, tulemuslikkuse ja tõhususe põhimõtetega;
 - 5) kulu on makstud, välja arvatud ühikuhinna arvestuslikul alusel tehtud vabatahtlik töö, mille kulu maksmine ei ole nõutav;
 - 6) kulu on eristatav ja kontrollitav, toetuse saaja või partneri raamatupidamisdokumentides kajastuv, määratud kindlaks vastavalt selle riigi kohaldavatele raamatupidamisstandarditele, kus toetuse saaja või partner on asutatud, ning vastavalt heale raamatupidamistavale;
 - 7) kulu on kooskõlas Euroopa Liidu ja Eesti õigusega ning vastab maksu- ja sotsiaalvaldkonna õigusaktide nõuetele.
- (2) Kulu käsitatakse tekkinuna, kui kaup on üle antud või teenus on osutatud ja selle kohta on koostatud kuludokument.
- (3) Kulu loetakse abikõlblikuks ka juhul, kui kuludokument on koostatud projekti abikõlblikkuse perioodi viimasel kuul ja kulu makstakse 30 päeva jooksul alates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast.
- (4) Üldkulu ja seadme kulum loetakse kantuks, kui see kajastatakse toetuse saaja või partneri raamatupidamises. Seadme ostmisel loetakse abikõlblikuks üksnes see osa kulumist, mis vastab projekti kestusele ja tegelikule kasutusele projekti tarbeks.
- (5) Toetuse saaja raamatupidamise sise-eeskirjad ja auditeerimise kord peavad võimaldama projekti kuluaruannetes esitatud kulude ja tulude otsesest võrdlust vastavate raamatupidamisaruannete ja tõendavate dokumentidega.
- (6) Projekti toetuse osakaalu kohaldamisel võtab programmioperaator arvesse projekti majanduslikku kasu, kulude kokkuhoidu või suuremat kasumit, mis saadakse projekti rahalise toetuse tulemusena. Projekti tegevuste raames eeldatav tulu arvestatakse projekti eelarvesse ja kajastatakse kasumina projekti finantsaruandluses. Projekti lõplik toetuse määr tekib, arvestades toote või teenuse müügist planeeritavat tulu ja reaalselt saadud tulu, mis esitatakse projekti lõppedes. Majanduslikku kasu kasutatakse projekti eesmarke toetaval viisil. Samuti järgitakse vähese tähtsusega abi suhtes kohaldatavaid eeskirju.
- (7) Partneri kulud hüvitatakse sarnaselt toetuse saajaga kuludokumentide alusel. Sellise partneri puhul, kelle asukohariik on Norra Kuningriik, võib piisava tõendina kulude abikõlblikkuse kohta lugeda ka raamatupidamisdokumentide seadusjärgseid auditeid tegema kvalifitseeritud sõltumatu audiitori poolt koostatud aruannet, mis kinnitab, et taotletud kulud tehti vastavalt Norra finantsmehhanismi 2014–2021 rakendusele („Regulation on the implementation of the Norwegian Financial Mechanism 2014–2021”), riigisisesele õigusele ja asjakohasele riigisisesele raamatupidamistavale.
- (8) Partneri kuludele kehtivad samad abikõlblikkuse reeglid, mis toetuse saaja kulude suhtes.

§ 10. Projekti abikõlblikud otsesed kulud

- (1) Projekti abikõlblikud otsesed kulud on kulud, mida toetuse saaja või partner eristab vastavalt oma raamatupidamistavale ja tavapärastele sise-eeskirjadele konkreetsete kuludena, mis on otseselt seotud projekti rakendamisega ja mida saab seetõttu otse projekti kuludena kirjendada.
- (2) Otsesed kulud on abikõlblikud, kui need vastavad järgmistele kriteeriumitele:
- 1) otsesed personalikulud vastavalt lõikele 4. Riigi administratsiooni töötajate personalikulud on abikõlblikud ulatuses, milles need on seotud selliste tegevuste kuludega, mida asjakohane avaliku sektori asutus ei teeks, kui asjaomast projekti ei oleks ette võetud;
 - 2) projektis osalevate töötajate reisi- ja päevarahad vastavalt Eesti õigusaktidele või projekti partnerriigi õigusaktidele;
 - 3) projekti tulemuste avalikustamise ja teavitustegevustega seotud kulud;
 - 4) uue või kasutatud seadme ostmise kulu amortisatsiooni määras projekti abikõlblikkuse perioodi jooksul. Kui toetuse saaja põhjendab, et seade on lahutamatu ja vajalik osa projekti tulemuste saavutamiseks, võib seadme kogu ostuhinna lugeda abikõlblikuks;
 - 5) tarbekaupad ja tarvikud;
 - 6) muu projekti elluviimisega kaasnev kulu tingimusel, et selle aluseks olev leping on sõlmitud kooskõlas riigihangete seadusega ja määrusega;
 - 7) projekti elluviimiseks vajalik muu otsene kulu, mis on seotud projektis kavandatud §-s 6 nimetatud toetatava tegevusega.

(3) Projekti raames soetatud seadmete puhul peab toetuse saaja tagama vähemalt viie aasta jooksul alates projekti lõpparuande kinnitamisest rakendusüksuse poolt, et:

- 1) seadmed on projektis märgitud eesmärgil kasutusel;
- 2) seadmed on kindlustatud sellise kahju vastu nagu tulekahju, vargus või muud tavaliselt kindlustatavad juhtumid projekti elluviimise ajal;
- 3) toetuse saaja paneb kõrvale asjakohased ressursid esemete hoolduse jaoks.

(4) Abikõlblikud on järgmised otsesed personalikulud:

- 1) projektijuhi, projekti assistendi ja projekti sisueksperdi töötasu, kaasa arvatud vabatahtlik töö;
- 2) töötasu, kui töötaja töötab projekti heaks töölepingu, avaliku teenistuja ametisse nimetamise käskkirja või korralduse alusel proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga;
- 3) füüsilise isikuga sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel projekti heaks tehtud töö eest makstav tasu, mida maksustatakse sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksuga, kui erinevate teenuste eest makstav tasu on eristatud;
- 4) puhkusetasu proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga ja vastavalt seaduses sätestatud korrale;
- 5) seadustest tulenevad teenistusest vabastamise, töölepingu lõpetamise ja muud hüvitised proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga;
- 6) seadusest tulenevad maksud ja maksed punktides 1–5 nimetatud kuludelt.

§ 11. Projekti abikõlblikud kaudsed kulud

(1) Kaudsed kulud on kõik abikõlblikud kulud, mida toetuse saaja või partner ei saa eristada otse projektile omistatavatena, kuid mida saab eristada ja põhjendada tema raamatupidamissüsteemis kuludena, mis tehti otseses seoses projektile omistatavate abikõlblike otsekuludega. Need ei tohi hõlmata abikõlblikke otseseid kulusid.

(2) Projekti kaudseid kulusid arvestatakse kindla määra alusel ja need moodustavad kuni 15% otsestest abikõlblikest personalikuludest.

(3) Projekti kaudseks kuluks loetakse järgmiste projekti administreerimisega seotud tegevuste kulud:

- 1) raamatupidamine;
- 2) sekretäri- ja personalitöö;
- 3) juriidiline nõustamine;
- 4) vara haldamine;
- 5) infotehnoloogiline tugitegevus;
- 6) muu abistav töö.

(4) Lisaks lõikes 3 nimetatud kuludele loetakse projekti kaudseteks kuludeks järgmised üldkulud:

- 1) kontoritarvikute ja -mööbli ostmise, rentimise, hooldus- ja remondikulud;
- 2) sideteenuste kulud, sealhulgas telefoni- ja faksiteenusega seotud kuu- ja abonenttasud ning teenuse kasutamise seotud jooksvad kulud, samuti postikulud ja elektroonilise andmesidega seotud jooksvad kulud;
- 3) infotehnoloogiakulud, sealhulgas tark- ja riistvara, kontoritehnika ostmise ja rentimise ning serverite, võrkude ja kontoritehnika hooldus- ja remondikulud;
- 4) kommunaalkulud, sealhulgas kütte, vee ja elektri tarbimise ning ruumide koristamise kulud;
- 5) ruumide rendi kulud;
- 6) valveteenuse kulud, välja arvatud volehäiretele tehtud kulud;
- 7) maamaks;
- 8) pangakonto avamise ja haldamise kulud ning makse ülekandetasu;
- 9) riigisisese lähetuse kulu tehnilise abina toetuse andmisel.

§ 12. Mitteabikõlblikud kulud

Järgmisi kulusid ei käsitata abikõlblikena:

- 1) laenuintress ning võla teenindamise tasud ja viivised;
- 2) finantstehingute tasud ja muud puhtalt finantskulud, välja arvatud kulud seoses rahastajate, riikliku kontaktasutuse või kohaldatava õiguse alusel nõutud kontodega ja kulud projekti elluviimiseks sõlmitud lepinguga kehtestatud finantsteenustele;
- 3) eraldised kahjumi või võimalike tulevaste kohustuste katmiseks;
- 4) valuutakursi muutuste kahjum;
- 5) käibemaks, kui see on võimalik projekti raames tasutuna sisendkäibemaksuna maha arvata või tagasi taotleda või kui käibemaks hüvitatakse muul moel;
- 6) kulud, mis kaetakse muudest allikatest;
- 7) trahvid ja muud rahalised karistused;
- 8) kohtuvaidluste kulud, välja arvatud juhul, kui kohtuvaidlus on lahutamatu ja vajalik projekti tulemuste saavutamiseks;
- 9) teised kulud, mis ei ole vajalikud projekti eesmärgi saavutamiseks.

§ 13. Vähese tähtsusega abi

(1) Kui määruse §-s 6 nimetatud tegevuste toetamiseks antav abi on käsitatav vähese tähtsusega abina, siis järgitakse Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise

lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8) (edaspidi *VTA määrus*), ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.

(2) Vähese tähtsusega abi puhul:

- 1) loetakse vähese tähtsusega abiks ka avaliku sektori vahenditest antav oma- või kaasfinantseering;
- 2) ei tohi abi saajale jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antud vähese tähtsusega abi koos määruse alusel taotletava toetusega ületada 200 000 eurot;
- 3) arvestatakse kontserni kuuluvate või muul viisil omavahel seotud ettevõtjatele abi andmisel üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on omavahel VTA määruse artikli 2 lõikes 2 sätestatud suhetes;
- 4) võetakse vähese tähtsusega abi andmisel arvesse VTA määruse artikli 5 lõikes 1 sätestatud eesmärkideks antava vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid.

(3) Abi andja kohustub säilitama vähese tähtsusega abi käsitlevaid andmeid kümne aasta jooksul alates päevast, kui määruse alusel anti viimast korda vähese tähtsusega abi.

4. peatükk

Nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele

§ 14. Nõuded taotlejale ja partnerile

(1) Taotleja võib olla:

- 1) Eestis registreeritud juriidiline isik, sealhulgas valitsusväline organisatsioon;
- 2) Eestis tegutsev valitsustevaheline organisatsioon.

(2) Taotlejal peab projekti eesmärkide saavutamiseks olema nimetatud projektijuht ning taastava õiguse koolitaja või taastava õiguse meetodi looja või rakendaja.

(3) Partneriks võib olla:

- 1) juriidiline isik või valitsusväline organisatsioon, kellel on taotlejaga ühine majanduslik või sotsiaalne eesmärk, mis saavutatakse projekti rakendamise teel, ning kes on aktiivselt seotud projekti rakendamisega ja aitab sellele tõhusalt kaasa. Partneriks ei ole projektile teenust osutav isik, kes oma töö eest toetuse saajale arve esitab;
- 2) juriidiline isik või valitsusväline organisatsioon, mille asukohamaa on Eesti, Norra, mõni teine abisaajariik või Venemaa. Abisaajariigid on Bulgaaria, Horvaatia, Küpros, Tšehhi, Ungari, Läti, Leedu, Malta, Poola, Rumeenia, Slovakkia ja Sloveenia.

(4) Partner kinnitab enda nõuetele vastavust taotluse lisaks oleva kinnituskirja allkirjastamisega.

(5) Toetuse taotlejal ei tohi taotluste esitamise tähtpäeva seisuga olla riiklike maksude võlgnevusi, mis ei ole ajatatud. Võlgnevuste kontrolli allikas on Maksu- ja Tolliameti elektrooniline andmebaas.

§ 15. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotlus on esitatud struktuuritoetuste e-toetuse keskkonna (edaspidi *e-toetuse keskkond*) kaudu ja selles etteantud vormil koos lõikes 2 nimetatud dokumentidega;
- 2) taotluse on allkirjastanud taotleja esindusõiguslik isik;
- 3) toetust taotletakse määruse §-s 5 sätestatud eesmärkidel ja §-s 6 nimetatud toetatavatele tegevustele;
- 4) toetatavate tegevuste elluviimiseks taotletava toetuse summa ja selle osakaal abikõlblikest kuludest vastavad määruses sätestatule;
- 5) taotlus sisaldab partneri kaasamisel partneri andmeid ja partneri tehtavaid toetatavaid tegevusi;
- 6) toetatavad tegevused tehakse määruses sätestatud abikõlblikkuse perioodil;
- 7) projekti tegevuse väljundinäitaja sihttasemega panustatakse projekti tulemuse sihttasemesse;
- 8) toetatavate tegevuste elluviimise koht on Eestis või projektipartneri asukohariigis;
- 9) taotluses on kirjeldatud projekti jätkusuutlikkust ja selle tagamisega seotud kulude katmise allikaid;
- 10) muud määruses sätestatud nõuded.

(2) Taotleja lisab taotluse juurde järgmised dokumendid:

- 1) projektijuhi CV;
- 2) taastava õiguse koolitaja CV või taastaval õigusel põhineva lähenemise meetodi looja või rakendaja CV;
- 3) projekti detailne eelarve lisas 1 esitatud vormil;
- 4) projekti partneri kaasamise korral partneri kinnituskiri lisas 2 esitatud vormil, mis sisaldab lõikes 4 nimetatud kinnitusi;
- 5) volikiri, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel.

(3) Taotlus peab sisaldama järgmisi kinnitusi, mis esitatakse e-toetuse keskkonnas:

- 1) taotleja kinnitab, et taotlus sisaldab määruses nõutud teavet, mis on õige;
- 2) taotlejal on majanduslik suutlikkus projekt ellu viia;
- 3) taotleja on teadlik toetuse saamisega kaasnevatest avalikkuse teavitamise nõuetest;
- 4) taotleja on teadlik, et toetuse saamisega seotud andmed avalikustatakse;
- 5) taotleja on teadlik, et toetuse andmisest võidakse taganeda ja sealjuures tuleb aluseta saadud toetus tagasi maksta, kui esinevad finantskorrektsiooni alused, või taotluse rahuldamise otsus võidakse tunnistada kehtetuks, kui esinevad otsuse kehtetuks tunnistamise alused;
- 6) taotleja on teadlik, et abikõlblikkuse perioodil projektitegevuste tulemusena teenitud tulu käsitatakse projekti eelarve osana;
- 7) taotleja kinnitab, et toetust ei taotleta kulule, millele on juba toetust eraldatud riigisisestest või välisabi vahenditest;
- 8) taotleja kinnitab, et tema suhtes ei ole käimas sundlõpetamist, likvideerimist ega pankrotimenetlust, tema tegevus ei ole peatunud ning teda ei ole süüdi mõistetud ametialases, rahapesualases või korrupsioonisüüteo ega kelmuses või kuritegelikus ühenduses osalemises.

(4) Partneri kinnituskiri peab sisaldama järgmisi kinnitusi:

- 1) partner on nõus projektis osalema taotluses kirjeldatud rollis ning tuginedes määruse § 2 lõikes 4 kehtestatud põhimõtetele;
- 2) partner kinnitab, et tema suhtes ei ole käimas sundlõpetamist, likvideerimist ega pankrotimenetlust, tema tegevus ei ole peatunud ning teda ei ole süüdi mõistetud ametialases, rahapesualases või korrupsioonisüüteo ega kelmuses või kuritegelikus ühenduses osalemises;
- 3) partner kinnitab, et on tutvunud taotluse sisu ja määrusega ning on nõus partneri õiguste ja kohustustega, mis on sätestatud määruse 9. peatükis.

(5) Kui taotleja on projektile või osale projekti tegevustest taotlenud toetust samal ajal muudest riigisisestest või välisabi vahenditest, peab taotleja esitama sellekohase teabe.

5. peatükk

Toetuse taotlemine

§ 16. Taotlusvooru avamine

- (1) Programmioperaator esitab rakendusüksusele taotlusvooru avamise tingimused, milles on sätestatud taotlusvooru tähtaeg ja eelarve ning projektile antava toetuse vähim ja suurim summa.
- (2) Rakendusüksus teavitab taotluste esitamise tähtajast ja taotlusvooru eelarvest, toetuse andmise tingimustest, kontaktisikust ja toetuse andmise tingimuste infopäevast vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel vähemalt viis kalendripäeva enne taotlusvooru avamise päeva.
- (3) Taotlusvoor peab olema avatud minimaalselt 60 kalendripäeva.
- (4) Taotlusvooru rakendusüksuse kontaktisikust antakse teada taotlusvooru väljakuulutamise teates. Kõigile küsimustele vastatakse hiljemalt viie tööpäeva jooksul. Vastused korduma kippuvatele küsimustele avaldatakse rakendusüksuse kodulehe taotlusvooru leheküljel.

§ 17. Taotluse esitamine

- (1) Taotleja esitab toetuse saamiseks rakendusüksusele taotluse hiljemalt taotlusvooru väljakuulutamise teates sätestatud tähtpäevaks e-toetuse keskkonna kaudu.
- (2) Taotleja võib taotlusvoorus esitada ühe taotluse.
- (3) Kui e-toetuse keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab taotluse tähtaegset esitamist, loetakse taotluse esitamise tähtpäevaks järgmine tööpäev pärast vea likvideerimist.

6. peatükk

Taotluste menetlemine

§ 18. Taotluse menetlemine

- (1) Pärast taotluste esitamise tähtaja möödumist suletakse e-toetuse keskkonnas taotluste esitamise võimalus. Kui taotlus esitatakse pärast taotluste esitamise tähtaja möödumist ja tähtaja ennistamiseks puudub alus, jäetakse taotlus läbi vaatamata ning tagastatakse. Kui e-toetuse keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab taotluse tähtaegset esitamist, loetakse taotluse esitamise tähtpäevaks järgmine tööpäev pärast vea likvideerimist.
- (2) Rakendusüksus teeb taotlusele esmase abikõlblikkuse nõuetele vastavuse kontrolli kümne tööpäeva jooksul pärast taotluste esitamise tähtaega. Taotluse menetlemise aeg pikeneb taotluses esinevate puuduste kõrvaldamiseks antud tähtaja võrra.

(3) Rakendusüksus võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisadokumente taotluses esitatud andmete kohta või taotluse parandamist. Parandused võivad olla seotud tehniliste eksimustega numbrites, ajakavas, näitajates või abikõlbmatu kuluga projekti eelarves. Viimasel juhul palub rakendusüksus abikõlbmatud kulud välja võtta ja vähendada samaväärselt ka küsitava toetuse suurust. Rakendusüksus viitab konkreetsele peatükile taotluses, mille kohta palutakse selgitusi või lisadokumente. Taotlejale antakse puuduste kõrvaldamiseks aega kuni kümme tööpäeva. Kui puudus kõrvaldatakse, loetakse puudusega seotud nõue täidetuks.

§ 19. Taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavaks tunnistamine

(1) Rakendusüksus tunnistab taotleja ja partneri vastavaks juhul, kui nad vastavad määruse §-s 14 sätestatud nõuetele.

(2) Rakendusüksus tunnistab taotluse nõuetele vastavaks juhul, kui ei esine ühtegi alljärgnevatest asjaoludest:
1) taotlus ei vasta määruse §-s 15 sätestatud nõuetele ja taotleja ei ole taotluses esinevaid puudusi määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud;

2) taotlust on muudetud osas, millele rakendusüksus puuduste kõrvaldamisel ei osutanud;

3) taotleja ei võimalda tuvastada taotluses esitatud andmete õigsust.

(3) Kui taotlejat, partnerit või taotlust ei tunnistata vastavaks, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

§ 20. Taotluste hindamine, valikukriteeriumid ja valiku kord

(1) Vastavaks tunnistatud taotluste hindamist korraldab rakendusüksus.

(2) Igat taotlust hindab kaks erapooletut, sõltumatut ja usaldusväärset eksperti. Ekspert ei või olla isik, kes on jõustunud kohtuotsuse alusel süüdi mõistetud ametialases süüteo või karistusseadustiku §-de 209–212, 217² või 280 alusel ning kelle karistusandmeid ei ole karistusregistri seaduse alusel kustutatud ja arhiivi kantud. Ekspertide valimise korraldab rakendusüksus ja ekspertide nimekirja kinnitab programmioperaator.

(3) Ekspertid peavad eelnevalt kirjalikus vormis kinnitama oma sõltumatust ja erapooletust vastava projekti hindamisel ning menetluse käigus taotleja kohta saadud informatsiooni mitteavaldamist. Kui ekspert on seotud vähemalt ühe taotlusvooru esitatud projekti ettevalmistamisega või toetuse taotlejaga või partneriga, kohustub ta viivitamata teavitama rakendusüksust huvide konfliktist ning taandama ennast taotlusvooru projektide hindamisest. Huvide konflikti korral valib rakendusüksus projekti hindama teise sama valdkonna eksperti.

(4) Vastavaks tunnistatud taotlusi hindavad eksperdid lisa 3 esitatud hindamislehe vormil ja lisa 4 kirjeldatud hindamismetoodika kohaselt järgmiste hindamiskriteeriumite alusel:

1) projekti põhjendus, sealhulgas projekti eesmärgipüstitus ja tegevuste sobivus eesmärkide saavutamiseks – maksimaalselt 7 punkti;

2) projekti tegevuskava, sihtrühmaga arvestamine ning osalejate kaasamise meetodid – maksimaalselt 17 punkti;

3) meeskonnaliikmete taust, pädevus ja projektitegevustesse kaasatus ning partnerite kaasatus – maksimaalselt 19 punkti;

4) kommunikatsioon – maksimaalselt 5 punkti;

5) projekti jätkusuutlikkus ja uuenduslikkus – maksimaalselt 10 punkti;

6) projekti majanduslik tõhusus ja omafinantseering – maksimaalselt 9 punkti;

7) riskitegurid – maksimaalselt 3 punkti.

(5) Taotlust hindavad eksperdid annavad hinded eraldiseisvalt hiljemalt viie tööpäeva jooksul taotluse hindamiseks saamisest, täites individuaalsed hindamistabelid. Projektide pingerida tekib hindamistulemuse lõppsummade aritmeetilise keskmise summa alusel. Kui kahe eksperti hindamistulemuse lõppsumma erineb teineteisest rohkem kui 30%, valitakse projekti hindama lisaks kolmas ekspert. Arvesse lähevad kahe eksperti hindamistulemused, mille lõppsummad on teineteisele lähemal.

(6) Sellise taotluse puhul, mille ekspertide hindamistulemus on alla 50% maksimumtulemusest või mis ei saa vähemalt ühes hindamiskriteeriumis ühtegi punkti, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(7) Projektide pingerida edastatakse vähemalt 3-liikmelisele programmioperaatori poolt moodustatud ja kokku kutsutud hindamiskomisjonile, kuhu kuuluvad vastava valdkonna esindajad ja kellest vähemalt üks ei ole seotud ei programmioperaatori ega poliitikakujundajaga. Hindamiskomisjoni liikmed peavad eelnevalt kirjalikus vormis kinnitama oma sõltumatust. Hindamiskomisjonil on põhjendatud juhtudel õigus ekspertide paremusjärjestust muuta või teha ettepanekuid rahastada projekte osaliselt. Hindamiskomisjonil on õigus moodustada ka reservnimekiri projektidest, mille toetamine ei ole otsuse tegemise hetkel võimalik taotlusvooru rahaliste vahendite piiratuse tõttu, ent mida võiks toetada, kui programmis toetatud projektidest vabaneb piisavas mahus rahalisi vahendeid.

(8) Kui taotluste maht on suurem kui taotlusvooru eelarve vabade vahendite jääk, eelistatakse taotlust, mille hindamiskriteeriumite „Projekti põhjendatus, sealhulgas projekti eesmärgipüstitus ja tegevuste sobivus eesmärkide saavutamiseks” ja „Meeskonnaliikmete taust, pädevus ja projektitegevustesse kaasatus ning partnerite kaasatus” liidetud punktisumma on suurem.

(9) Programmioperaatoril on õigus teha taotlejatele ettepanek liita sisult kattuvaid või teineteist täiendavaid projektitaotlusi üheks projektiks.

(10) Lähtuvalt määruse eesmärgist tugevdada kahepoolseid suhteid doonorriikide ja abisaajariikide vahel, eelistatakse hindamisel projekte, mis selle eesmärgi täitmisele otseselt kaasa aitavad, muu hulgas ekspertide ja partnerite kaasamise kaudu. Samuti hinnatakse kõrgelt kõiki koostöös tehtud projekte, ka Eesti organisatsioonide koostööprojekte.

(11) Hindamiskomisjoni koosoleku tulemusena allkirjastab programmioperaator läbipaistvate ja argumenteeritud ettepanekutega hindamiskomisjoni protokollile selle kohta, milliseid projekte toetada ja milliseid mitte rahastada.

§ 21. Taotluse rahuldamine või rahuldamata jätmine

(1) Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse teeb rakendusüksus, lähtudes hindamiskomisjoni ettepanekust, hindamislehest ja määruse § 20 lõikes 11 nimetatud hindamiskomisjoni protokollist.

(2) Taotluse rahuldamise otsuses täpsustatakse toetuse saaja õigusi ja kohustusi, muu hulgas märgitakse:

- 1) projekti eesmärk, toetatavad tegevused ja nende elluviimise eeldatav ajakava;
- 2) projekti elluviimise tingimused;
- 3) projekti abikõlblikkuse periood;
- 4) projekti eelarve koos toetuse ja omafinantseeringu osakaaluga;
- 5) projekti aruandluse tingimused;
- 6) makse esitamise ja maksete teostamise tingimused;
- 7) teave riigiabi, sealhulgas grupierandiga hõlmatud riigiabi või vähese tähtsusega abi andmise kohta, kui tegemist on sellise abi andmisega;
- 8) projekti elluviimise perioodil projektitegevuste tulemusena teenitav tulu;
- 9) projekti tegevuste väljundinäitajad ja tulemusnäitajad koos sihttasemetega;
- 10) projekti elluviimisele seatud kõrvaltingimused;
- 11) projektiga seotud dokumentide säilitamise lõpptähtaeg.

(3) Taotlus ja selle kohta täiendavalt esitatud teave on taotluse kohta tehtud otsuse lahutamatu lisa. Taotluse kohta tehtud otsuses võib jätta märkimata taotluses sisalduva teabe ja sellele viidata, kui teave võetakse otsustamisel arvesse taotluses esitatud sõnastuses.

(4) Taotlus jäetakse rahuldamata, kui:

- 1) taotleja, partner või taotlus tunnistatakse nõuetele mittevastavaks vastavalt määruse §-dele 14 ja 15;
- 2) kõrvaltingimusega taotluse rahuldamise otsuse korral kõrvaltingimus ei saabu või kõrvaltingimust ei suudeta täita;
- 3) taotleja või partner mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;
- 4) hindamisprotokollist nähtuvalt teeb hindamiskomisjon ettepaneku projekti mitte rahastada;
- 5) hindamistulemuse põhjal ei ületa taotlus määruse § 20 lõikes 6 sätestatud lävendit;
- 6) taotluste rahastamise eelarve mahu tõttu ei ole võimalik projekti rahastada;
- 7) taotleja ei nõustu taotluse osalise rahuldamise ettepanekuga vastavalt määruse §-le 22.

(5) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses viitab rakendusüksus muu hulgas selgelt ja arusaadavalt konkreetsetele asjaoludele, miks ta on otsustanud langetada taotleja suhtes negatiivse otsuse.

(6) Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus edastatakse taotlejale e-toetuse keskkonna kaudu hiljemalt viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

(7) Rakendusüksus sõlmib toetuse saajaga lepingu projekti elluviimiseks antava toetuse kohta.

(8) Enne rakendusüksusega lepingu sõlmimist peab toetuse saaja sõlmima partnerluslepingud kõigi oma partneritega ja esitama need kontrollimiseks rakendusüksusele.

§ 22. Taotluse osaline rahuldamine

(1) Rakendusüksusel on õigus teha taotlejale ettepanek parandada või uuendada taotluses kirjeldatud tegevusi ja eelarvet eeldusel, et taotletava toetuse suurus ega toetuse määr ei suurene, välja arvatud formaalsete eksimuste parandamiseks. Taotlejal on õigus taotlust parandada või uuendada ainult rakendusüksuse viidatud mahu.

(2) Taotluse võib osaliselt rahuldada järgmistel juhtudel:

- 1) projekti eesmärgid, tulemuste ja väljundite sihttasemed on saavutatavad ka taotluses kirjeldatust väiksema projekti kogumaksumuse summaga;
- 2) toetust on osaliselt taotletud sellistele tegevustele või selliste kulude katteks, mis ei ole abikõlblikud või projekti eesmärkide, tulemuste või väljundite seisukohast põhjendatud.

(3) Taotluse võib osaliselt rahuldada tingimusel, et taotleja on nõus rakendusüksuse ettepanekuga taotletud toetuse summat vähendada või projektis kavandatud tegevusi muuta.

7. peatükk

Taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 23. Taotluse rahuldamise otsuse muutmine

(1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse kas rakendusüksuse algatusel või programmioperaatori või toetuse saaja sellekohase kirjaliku avalduse alusel e-toetuse keskkonnas.

(2) Toetuse saaja võib taotluse rahuldamise otsuse muutmise avaldust esitamata projekti tegevuste eelarve abikõlblike kulude summasid kuni 15% ulatuses projekti abikõlblike kulupeatükkide vahel ümber tõsta tingimusel, et projekti abikõlblike kulude kogumaht ja toetuse osakaal ei muutu. Otseseid personalikulusid ja kaudseid kulusid vaadeldakse ühtse kulupeatükina. Muudatus kooskõlastatakse eelnevalt rakendusüksusega kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(3) Rakendusüksus kontrollib enne otsuse tegemist muudatuste asjakohasust ja vajalikkust, kui soovitakse muuta:

- 1) toetatavat tegevust või selle ulatust või jäetakse tegevus ära või lisatakse täiendav tegevus;
- 2) toetatava tegevusega saavutatavat väljundnäitajat, tulemusnäitajat või nende sihttaset;
- 3) projekti abikõlblike kulude kogumahtu või toetuse osakaalu abikõlblikest kuludest;
- 4) projekti abikõlblikkuse perioodi;
- 5) taotluse rahuldamise otsuses nimetatud muud asjaolu.

(4) Rakendusüksusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest, kui soovitatav muudatus seab kahtluse alla projekti oodatavate tulemuste saavutamise või projekti tegevuste lõpetamise abikõlblikkuse perioodil.

(5) Vajaduse korral edastab rakendusüksus projekti muutmise taotluse enne otsuse tegemist arvamuse avaldamiseks programmioperaatorile.

(6) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab rakendusüksus hiljemalt 20 tööpäeva jooksul pärast asjakohase ja puudusteta taotluse saamist või taotluse muutmise menetluse algatamist omaalgatusel.

(7) Kui taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsus puudutab lepinguga kokkulepitut, algatab rakendusüksus lepingu muutmise.

§ 24. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Rakendusüksus tunnistab taotluse rahuldamise otsuse osaliselt või täielikult kehtetuks, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud või taotlus oleks rahuldatud osaliselt;
- 2) taotlemisel või projekti elluviimisel on teadlikult esitatud ebaõiget või mittetäielikku teavet või teave on jäetud teadlikult esitamata;
- 3) kõrvaltingimusega taotluse rahuldamise otsuse korral kõrvaltingimus ei saabu või kõrvaltingimust ei suudeta täita;
- 4) toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsust muuta ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
- 5) toetuse saaja esitab avalduse toetuse kasutamisest loobumise kohta.

(2) Taotluse rahuldamise otsuse täielikult kehtetuks tunnistamisel leping lõpeb. Toetuse saajal tuleb kehtetuks tunnistatud taotluse rahuldamise otsuses nimetatud summa ulatuses saadud toetus tagastada.

8. peatükk

Aruannete esitamine ja toetuse maksmise tingimused

§ 25. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine

(1) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele projekti elluviimise kohta vahearuaruande vähemalt üks kord aastas vastavalt taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tähtaegadele. Taotluse rahuldamise otsuses võib ette näha sagedasema aruande esitamise korra.

(2) Kui projekti abikõlblikkuse periood on kuni 18 kuud, esitab toetuse saaja rakendusüksusele ainult projekti lõpparuande.

(3) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele projekti lõpparuande 45 päeva jooksul alates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast.

(4) Kui projekti vahearuaande esitamise tähtpäeva ja lõpparuande prognoositava esitamise vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse ainult projekti lõpparuanne.

(5) Projekti vahearuaanded ja lõpparuanne esitatakse e-toetuse keskkonna kaudu.

(6) Projekti vahe- ja lõpparuandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine teave:

- 1) taotluse rahuldamise otsuses sätestatud andmed projekti kohta, sealhulgas projekti nimi, projekti number, toetuse saaja nimi;
- 2) projekti aruandlusperiood kumulatiivselt;
- 3) andmed projekti progressi kohta, sealhulgas tehtud tööd ja tegevused, hanked, tulemuste saavutamine;
- 4) väljundi- ja tulemusnäitajate kumulatiivne täitmine;
- 5) riskihinnang ja projekti muudatused;
- 6) hinnang projekti tulemuslikkusele, elluviimisele ja püstitatud eesmärgi saavutamisele;
- 7) hinnang partnerluse toimimisele;
- 8) kinnitus andmete õigsuse kohta.

(7) Rakendusüksus kontrollib 15 tööpäeva jooksul aruande laekumisest, kas projekti aruanne on nõuetekohaselt täidetud. Rakendusüksus võib aruande menetlemise käigus nõuda aruande täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et see ei ole piisavalt selge või selles esinevad puudused. Rakendusüksus kinnitab nõuetekohase projekti aruande viie tööpäeva jooksul.

(8) Rakendusüksus teavitab aruande kinnitamisest viivitamata programmioperaatorit kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

§ 26. Toetuse maksmise tingimused

(1) Toetuse maksmisel lähtutakse määrusest ning taotluse rahuldamise otsuses sätestatud maksete tegemise täpsustavatest tingimustest ja korrast.

(2) Toetuse maksmise eelduseks on taotluse rahuldamise otsus, rakendusüksuse ja toetuse saaja poolt allkirjastatud leping projekti elluviimiseks, toetuse saaja ja partnerite vahel sõlmitud partnerluslepingud ja kulude abikõlblikkus, sealhulgas kulude aluseks olevate tegevuste abikõlblikkus.

(3) Toetuse saajal, kellel puudub riikliku sildfinantseerimise taotlemise võimalus, on võimalik taotleda toetuse ettemakset. Projekti esimene toetuse ettemakse võib moodustada kuni 20% projektile eraldatud toetusest. Järgmist toetuse ettemakset on toetuse saajal võimalik taotleda siis, kui 70% eelmisest ettemaksest on kasutatud abikõlblike kulude katteks ja rakendusüksus on kulud heaks kiitnud. Minimaalselt 15% projektile eraldatud toetusest jääb lõppmakseks, mis makstakse toetuse saajale välja ühe kuu jooksul pärast lõpparuande kinnitamist rakendusüksuse poolt.

(4) Toetuse saaja esitab projekti ettemakse taotluse või makse taotluse tehtud kuludest toetuse osa hüvitamiseks e-toetuse keskkonna kaudu, lähtudes keskkonna andmeväljadest.

(5) Makse tegemiseks esitatakse abikõlblikud kulud, mis on realselt tekkinud ja makstud toetuse saaja või partneri pangakontolt, välja arvatud ühikuhinna arvestuslikul alusel tehtud vabatahtlik töö, mille kulu maksmine ei ole nõutav. Toetuse saaja esitab makse kuludokumentid e-toetuse keskkonna kaudu vähemalt üks kord kvartalis, kuid kõige sagedamini üks kord kuus. Põhjendatud juhtudel ja kokkuleppel rakendusüksusega võib toetuse saaja kajastada ka eelmisest maksest väljajäänud kulusid.

(6) Makse tehakse vastavalt projekti lepingus kinnitatud toetuse osakaalule abikõlblikest kuludest.

(7) Toetuse saaja peab enne esimest makset või koos e-toetuse keskkonda esimeste kulude sisestamisega esitama rakendusüksusele:

- 1) väljavõtte oma raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas projekti kulud ja tasumist eristatakse raamatupidamises muudest taotleja kuludest;
- 2) koopia riigihangete tegemise korrast asutuses;
- 3) lühikirjelduse projekti rakendamise seotud dokumentide algatamise, viseerimise ja kinnitamise kohta ning esindusõigusliku isiku poolt edasivõetatud õiguste korral vastavad volikirjade koopiad;
- 4) selgituse, kuidas on toetuse saaja oma asutuses ette näinud toetusega seotud dokumentatsiooni säilitamise nõutud ajani.

(8) Rakendusüksus teeb makse tegemiseks esitatud kulude abikõlblikkuse kontrolli. Toetuse saaja on kohustatud edastama rakendusüksusele valimisse lisatud kulude kohta kulu abikõlblikkust tõendavate dokumentide koopiad, samuti kulu aluseks olevad raamatupidamisnõuetele vastavad alusdokumentide koopiad ning hangete tegemise dokumentatsiooni koopiad, või tagama juurdepääsu tehtud hangetele riigihangete registris. Ühikuhinna puhul edastab toetuse saaja vabatahtliku töö maksumuse arvestuse alused ja meetodika.

- (9) Rakendusüksus võib peatada makse menetlemise osaliselt või täielikult juhul, kui:
- 1) makse tegemiseks esitatud kuludokumentides esineb puudus;
 - 2) toetuse kasutamisega seotud kohustus on täitmata;
 - 3) kulu abikõlblikkus ei ole üheselt selge;
 - 4) ilmnenu asjaolude põhjal on kahtlus, et toetuse saaja ei suuda viia ettenähtud ajaks projekti ellu või saavutada kavandatud tulemust;
 - 5) võimaliku toetuse tagasinõudmise asjaolud on selgitamisel või tagasinõutav summa ei ole lõplikult tagasi makstud;
 - 6) toetuse saaja tõttu peatati programmioperaatorile maksete tegemine või maksete tegemisest keelduti.

(10) Pärast makse sisestamist e-toetuse keskkonda kontrollib rakendusüksus esitatud kulude abikõlblikkust ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist alates makse laekumisest rakendusüksusele hiljemalt 20 tööpäeva jooksul.

(11) Kui makse kontrollimisel esineb puudusi, mida on võimalik rakendusüksuse määratud tähtaja jooksul kõrvaldada, määrab rakendusüksus puuduse kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja.

(12) Abikõlblikuks arvatud toetuse summat on võimalik määruse § 30 kohaselt tasaarveldada maksmisele mittekuuluva või finantskorrektsiooni otsuse kavandis nimetatud tagasimaksmisele kuuluva toetusega.

(13) Lõppmakse tehakse toetuse saajale ühe kuu jooksul pärast projekti kulude abikõlblikkuse, tegevuste elluviimise ja kulude tasumise tõendamist ning lõpparuande kinnitamist. Lõppmakse suurus on minimaalselt 15% projekti abikõlbliku toetuse summast.

9. peatükk

Toetuse saaja, partneri ja rakendusüksuse õigused ja kohustused

§ 27. Toetuse saaja ja partneri kohustused

(1) Toetuse saaja tagab projekti eduka elluviimise taotluse rahuldamise otsuses ja lepingus fikseeritud tähtaegade ja tingimuste kohaselt ning:

- 1) kogub ja esitab rakendusüksusele andmeid projekti väljundi- ja tulemusnäitajate kohta, mis on vajalikud projekti tulemuste ja eesmärkide hindamiseks, sealhulgas esitab kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis projekti tegevustesse kaasatud isikute nimed koos allkirjadega;
- 2) ei võta tööle Eestis seadusliku aluseta viibivat isikut;
- 3) peab arvestust projekti kestel projekti tegevustega teenitud tulude kohta;
- 4) järgib projekti raames läbiviidavate ostumenetluste puhul riigihangete seaduse §-s 3 sätestatud hangete korraldamise üldpõhimõtteid, kasutades rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt, saavutades hanke eesmärgi mõistliku hinnaga ning tagades konkurentsi korral erinevate pakkumuste võrdlemise teel parima võimaliku hinna ja kvaliteedi suhte;
- 5) punktis 4 nimetatud juhul teeb kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ettepaneku vähemalt kolmele erapooletule pakkujale pakkumuse esitamiseks, kui teenuse, asja või ehitustöö eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on 5000 eurot või rohkem;
- 6) järgib hangete tegemisel riigihangete seadust, kui ta on hankija riigihangete seaduse § 5 tähenduses;
- 7) annab vajaduse korral rakendusüksusele ja programmioperaatorile jooksvalt infot projekti elluviimise ja tulemuste saavutamise kohta ning võimaldab viivitamata auditit või järelevalvet tegevatel isikutel või asutustel kontrollida projekti elluviimisega seotud dokumente või teha kohapealset kontrolli;
- 8) säilitab toetuse kasutamisega seotud dokumente vähemalt kuni 31.12.2028;
- 9) korraldab vähemalt kaks projekti tegevusi ja tulemusi kajastavat avalikku üritust, näiteks ava- ja lõpuseminar, pressikonverents, uuringututvustus, ning loob projekti kodulehe, mis võib olla organisatsiooni kodulehe alaleht, kus on kajastatud toetuse summa, projekti abikõlblikkuse periood, samuti kõik olulisemad projektiga seotud tegevused, üritused ja tulemused. Toetuse saaja peab avalikustamisega seotud tegevuste puhul alati lisama viite Norra toetustele, st lisama rahastaja logo või teksti vormis osundama rahastusallikale.

(2) Pärast projekti lõpparuande kinnitamist peab toetuse saaja tagama vähemalt viis aastat projekti väljundite sihtotstarbelise kasutuse ja avaliku ligipääsu projektiga saavutatud tulemustele. Toetuse saajale säilib materjalide omandiõigus.

§ 28. Toetuse saaja ja partneri õigused

(1) Toetuse saajal ja partneril on õigus saada rakendusüksuselt informatsiooni ja nõuandeid, mis on seotud õigusaktides sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega.

(2) Toetuse saajal on õigus esitada taotluse rahuldamise otsuse muutmise taotlus, kui projekti käik seda nõuab.

(3) Toetuse saajal on ärakuulamisõigus ning oma seisukohtade, argumentide ja tõendite esitamise ja puuduste kõrvaldamise õigus enne:

- 1) toetuse saaja suhtes ettekirjutuse tegemist;
- 2) taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamist või muutmist, välja arvatud juhul, kui toetuse saaja taotlus rahuldatakse täielikult;
- 3) toetuse saaja suhtes finantskorrektsiooni otsuse tegemist.

§ 29. Rakendusüksuse kohustused

Rakendusüksus on kohustatud:

- 1) teavitama avalikkust ja võimalikke taotlejaid toetuse saamise võimalusest ja taotlemise korrast;
- 2) menetlema esitatud taotlusi ja otsustama taotluste rahuldamise või rahuldamata jätmise;
- 3) menetlema makseid, sealhulgas võib rakendusüksus maksetaotluse menetlemise peatada, toetuse välja maksta või jätta välja maksmata;
- 4) otsustama taotluse rahuldamise otsuse täielikult või osaliselt kehtetuks tunnistamise;
- 5) tegema finantskorrektsiooni otsuse ja nõudma tagasi aluseta väljamakstud toetuse;
- 6) koguma ja edastama programmioperaatorile toetuse saajatelt saadud väljundi- ja tulemusnäitajate andmeid, mis on vajalikud programmi seireülesannete täitmiseks;
- 7) täitma muid programmioperaatori poolt rakendusüksusele delegeeritud ülesandeid.

§ 30. Finantskorrektsioonid

Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus nõutakse tagasi vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse §-le 45 ja Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord” §-dele 21–24.

Signe Riisalo
Sotsiaalkaitseminister

Tanel Kiik
Tervise- ja tööminister

Maarjo Mändmaa
Kantsler

[Lisa 1](#) Projekti detailne eelarve

[Lisa 2](#) Projekti partneri kinnituskiri

[Lisa 3](#) Hindamisleht

[Lisa 4](#) Hindamismetoodika